

Három hét a hollandiai Eindhovenben

TÁBORI ÖRÖK DAL

„Mind a három célt elértük...”

(Nemzetközi építőtábor a JATE-n)

Három hetet töltöttem a nyáron egy nemzetközi építőtáborban a hollandiai Eindhovenben. Nyugat-Európában sok kis (10-20 fős) építőtábor működik nyáron, ahol a legkülönbözőbb országokból érkezett fiatalok élnek-dolgoznak együtt (a mi táborunkban 10 országból 17 fiú és lány gyűlt össze). A táborokban általában valamilyen, nem tömegtermelő munka folyik (pl. gyermekek nyári foglalkoztatása, régi kastély renoválása stb.) és minden tábornak van egy témája (például az első és harmadik világ kapcsolata, emancipáció, Nicaragua stb.) s a témával kapcsolatos foglalkozások ugyanolyan fontosak, mint a fizikai munka. A csoport általában maga készíti az ételeket és valamiféle közösségi életmodellt próbál megvalósítani a rendelkezésre álló 2-3 hétben.

A mi vendéglátónk az eindhoveni Emmans közösség volt, egy szemlélet, egy életmód határozott képviselője. A három hét alatt mi is próbáltunk Emmans-módra élni, s ez — ha nem változtatott volna rajtunk (ami természetesen nem igaz) — akkor is nagy élmény lett volna.

Mi az Emmans?

Az Emmansnak nevezett mozgalom az ötvenes években Párizsban született. Az alapító Pierre Abbé volt, aki megpróbált a városban csavargó, hontalan és kilakoltatott párizsiaknak valamilyen életet teremteni. A szemétdombokon talált használható dolgokat adták el, s az így keresett pénz elég volt arra is, hogy más embereket segítsenek, akik bajban voltak. Ez a hasonló sorsúaknak nyújtott segítség az Emmans-közösségek egyik legkényesebb pontja lett, és nemkorlátozódik az anyagiakra. Sok — reménytelen, kilátástalan helyzetben levő — ember

talált kiutat az Emmans révén. Dacára annak, hogy nevük ezt sugallja, az Emmans-közösségek nem vallási közösségek. Egyik alapszabályuk: a tagok valamennyien, múltjuktól, eredetüktől, felfogásuktól függetlenül épp abban a pillanatban ott élő emberekként ítéletnek meg. Ma szerte a világon 24 országban 150 Emmans közösség létezik.

Emmans Hollandiában

Hollandiában hét Emmans közösség működik, ezek jelentősen különböznek az egykori francia közösségtől. A prosperitás manapság sokkal nagyobb, mint Franciaországban volt abban az időben. Nem kell a használt cikkeket a szemétdombon összegyűjteni, az emberek hívják az Emmans tagokat összegyűjteni a felesleget, vagy elviszik az Emmanshoz.

A tagok a feleslegesnek ítélt, de még használható (sokszor kifogástalan állapotban levő) dolgok újra-eladásából összegyűlt pénzből fedezik a közösség megélhetési költségeit. Ezenkívül mindenki kap zsebpénzként heti 25 gulden (kb 400 Ft), vásárlóértékben persze kevesebb, hisz a bérek, és áruk szintje Holladiában a miénkénél jóval magasabb). A fennmaradó pénzt különböző projektekre (szolidaritási stb. célok segítésére) küldik Hollandiába, illetve a harmadik világ országaiba. A gazdaság szintje miatt Hollandiában ma nem sok ember él, akinek komoly anyagi gondjai lennének. Viszonylag sokan vannak, ugyanakkor azok, akik elégedetlenek a társadalommal, és az életmód valamilyen új alternatíváját keresik.

A Holland Emmans csoportoknak nincs vezetője. A csoport felelőssége és a csoportért való felelősség megoszlik a tagok között. A

csoportok függetlenek, de kapcsolatban állnak egymással. Az eindhoveni Emmans közösség 1978-ban alakult. Jelenleg egy hajdani monostor az otthonuk; földszintjén a raktárak (ruhák, könyv, játék, lemez, elektromos cikkek, bútor, apróságok külön helyiségekben, elképesztő mennyiségben), első emeletén a közös konyha, élestar, közös helyiségek, könyv és lemezár és több lakószoba, fürdőszoba stb.; a legfelső szinten pedig a tagok lakószobái és műhelyek. Takarékoskodnak az energiával és az alapanyagokkal — „eleget pazaroltak már” vallják. Ezért nem használnak autót, hanem triciklivel szállítják az összegyűjtött dolgokat. Megpróbálják a lehető legkevesebbet kidobni, a hulladékot is csoportosítva gyűjtik, külön a papírt, a fémeket, a műanyagot, s a szerves anyagból trágyát készítenek. Lehetőség szerint nem használnak szintetikus anyagokat. Senkinek nincs speciális feladata, mindenki végez mindenféle munkát, amikor rá kerül a sor.

Véleményük szerint az európai — észak amerikai társadalmakban óriási a túltermelés és a túlfogyasztás. Életmódjukkal a termelünk—fogyasztunk ördögi köréből akarnak kilépni: egyszerűen mint fogyasztók, akik elutasítják a felesleges mindigúj-termékeket; másrészt mint dolgozók, akik megkeresik a nekik megfelelő emberi munkát kihasználva magukat a túltermelésből. Úgy tünik — habár céljaik utópikusnak tűnhetnek, s olykor nem is valósulnak meg teljesen — az Emmans életmód sugalta szemléletváltozás egy lehetséges alternatíva a világgazdaság jelenlegi — nagyon is belátható következményeket ígérő — öngyilkos rendszerével szemben.

UPOR LÁSZLÓ

Zenés nyaralások

A Jeunesse Musicales magyarországi szervezete ezen a nyáron is számos kisebb-nagyobb zenei szaktábor rendezett meg az ország különböző városában, egyfelől amatőrök részére (ezek közül érdemes megemlíteni a salgóházyi pop-rock tábor, amelynek megszervezése a magyar vezetőség igen haladó szellemére vallott), másrészt pedig kizárólag muzsikussal fiatalok részvételével indultak, mint pl. Csongrádon egy Kamarazenei tábor, Orosházán orosz-szovjet zenei tábor, Baján falfúvós, Barcsen rézfúvós szaktáborok, Szombathelyen barokk zenei szaktábor és végül, létszámában a legnagyobb, a pécsi nemzetközi zenei tábor. Ez utóbbi két táborban nekem is alkalmam volt résztvenni — egy leendő Jeunessekiadvány tudósí-

tójaként. Ily módon csak olyan megfigyeléseket vehetek papírra, amelyeket egy laikus is megtehet. (Zárójelben megjegyzném, hogy lapunk szívesen látna egy-egy beszámolót esetleg külföldi zenei táborokról, elsősorban muzikus barátaink (Zeneművészeti Főiskola vagy ének szakos főiskolások től) A szombathelyi tábor jellegét tekintve — a pécsihez hasonlóan — szintén nevezhető nemzetközinek, hiszen az oktatój gárdában a hazai szakemberek mellé még kolozsvári, grazi, sőt amerikai professzorok is csatlakoztak. Szombathelyen nagyon nagy élményem volt, hogy néhány napra elfeledkezhettem arról, hogy 1983-at írunk, s sokkal inkább az 1800-1700-as években érezhettem magam. Csodálatos előadásokat hallgathattunk meg a korabeli opera-

kulisszatitkaiból, a gesztika és a retorika jelentőségéről a barokk zenében, no és nem utolsósorban esténként kitűnő muzikusok (L. Kecskés András együttese, Musica Antiqua Hévízről, a szombathelyi Capella Savaria) varázslatát élénk a régmúlt századok zenei világát. Úgy gondolom, hogy az a szegedi Kamarazenei Főiskola tanár úr vezetésével látogatott el Szombathelyre — hozzám hasonlóan — nehézzel szívvel búcsúzott ettől a nagyon kedves, bensőséges hangulatú táborról.

A másik táborról, a pécsiről már nem voltak ilyen egyértelműen jók a benyomásaim a tábor szellemét tekintve. (Hangsúlyozom: nem szakmai szempontból próbálok bírálót mondani!) A nagy létszám (120 fő) miatt — tudom — nem is alakul-

hatott volna ki valamilyen otthonos hangulat (noha erre is voltak már ellenpéldák...), de ennek ellenére az az érzésem, hogy ebben a táborban túlságosan idegenként mozogtak a résztvevők még egy hét után is. És itt a zenés nyaralásból inkább csak a zene maradt meg, hiszen nyaralásról aligha beszélhet az, aki nap-hosszat próbál, éjjel pedig gyakorol. Bár az is igaz, hogy az ideérkező fiatalok nem elsősorban a pihenés kedvéért fizetnek be a kurzusra 2800 Ft-ot. Mégis felmerült bennem az a gondolat, hogy a pécsi táborból távozók talán joggal vehetik fel a kérdést: vajon nem kerülnek-e ezen a téren is — mint manapság sok más kulturális célt szolgáló intézményben — egyre inkább üzleti szempontok előtérbe?

Kár lenne!...
KÁRPÁTI JUDIT

Gólya-lesen a TTK-n

Az egyetemek, főiskolák Magyarországon, s így Szegeden is, ornitológiai szempontból igen-igen különleges objektumoknak számítanak: az ősz beköszöntével a gólyák nem elköltöznek, hanem éppen megérkeznek. A Hermann-Kollégiumban én is részt vettem az idei (szept. 7-i) gólya-váráson, s mondom, egy kicsit sajnáltam szegény gólyákat, amikor nem kevés hazaitól roskadozó hátizsákkal, fáradtan, s a „bizonytalan” jövő miatti aggodalommal eltelve ácsorogtak menzajegyekre és eligazításra várva a kollégium társalgójában.

S vajon mit hoztak a háztízükön és a szorongásokon kívül magukkal a gólyák?

Hát bizony keveset! Jónéhányukat megkérdeztem, tudnak-e valamit a JATE-ról és általában az egyetemi életéről, s többnyire nemleges válaszokkal kellett beérjem. Mindannyiuk szerint nagyon jó, hogy van ez a tábor, s nem úgy dobják bele őket a mélyvízbe, mint ahogy teszik ezt pl. Jugoszlávia legtöbb egyetemén, amit ezt egy Szabadkáról érkezett elsőéves megjegyzte. Néhanyan ugyan berzenkedtek attól, hogy szombatra és vasárnapra is van szervezett program. Ami igaz, az igaz, elég szoros időbeosztás szerint telik el a gólyák első négy napja: csütörtökön (8-án) délelőtt tájékoztatót hallgatnak meg az egyetem szervezeti felépítéséről (előadók: dr. Kervei Ferenc, dr. Gruber László és Körtvélyesi Tamás). Délután pedig szakmai programokkal várják őket a különböző tanszékek. Az egész napi látásfutást azonban lesz alkalmuk kipihenni az ismerkedési esten ahol a jó hangulatról a vidámságról a kollégium „öreg” diákjai gondoskodnak. Pénteken délelőtt történik a beírtkozás, és az ünnepélyes eskütétel. Hétfőn pedig...

Jó tanulást! — kj —

Megérkezés I-II.

Beírtkozás

Kollégiumi székfoglaló (Kárpáti Judit felvételei)